

โครงการพัฒนางานอนามัยแม่และเด็กโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตำบลบ้านควน ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

หลักการและเหตุผล

การตั้งครรภ์เป็นระยะพัฒนาการที่สำคัญของครอบครัว การตั้งครรภ์ทำให้ร่างกายมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งในด้านกายวิภาค ชีวเคมี และสรีรวิทยา การเปลี่ยนแปลงนี้ดำเนินไปตลอดการตั้งครรภ์และร่างกายจะมีการปรับตัวอย่างมากมากับการเปลี่ยนแปลงของระบบต่างๆของร่างกายที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างสลับซับซ้อนสัมพันธ์กับปัจจัยต่างๆ นอกจากนี้หญิงตั้งครรภ์ ยังต้องปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงทางจิตสังคม เช่น บทบาทหน้าที่ ภาวลักษณะ สัมพันธภาพกับครอบครัว

เป้าหมายสูงสุดของงานอนามัยแม่และเด็กที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ลูกเกิดรอด แม่ปลอดภัย โดยมีกลวิธีที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ได้แก่ การให้บริการตั้งก่อนการตั้งครรภ์และขณะตั้งครรภ์ การดูแลขณะเจ็บครรภ์คลอด การประเมินภาวะเสี่ยงของมารดาขณะตั้งครรภ์จะสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาทั้งที่จะเกิดก่อนมารดาและทารกได้ ปัจจัยด้านอายุมารดาที่อายุน้อยและมารดาที่อายุมากมีผลต่อการตั้งครรภ์และการคลอดทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม เช่น การคลอดก่อนกำหนด วิธีการคลอด น้ำหนักทารกแรกเกิด และการตายของมารดาและทารกปริกำเนิด ปัญหาการตั้งครรภ์เหล่านี้เป็นผลมาจากการตั้งครรภ์ในช่วงอายุที่ไม่เหมาะสม ภาวะเสี่ยงต่างๆ ขณะตั้งครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์ การดูแลสุขภาพตนเองขณะตั้งครรภ์ ทั้งในเรื่องการรับบริการฝากครรภ์ที่ครบตามเกณฑ์ ด้านโภชนาการ การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค การออกกำลังกายและการพักผ่อนเพื่อผ่อนคลาย รวมไปถึงการดูแลสุขภาพจิตใจและการปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านด้านร่างกาย จิตใจและสังคมเพื่อรองรับบทบาทหน้าที่ที่จะเกิดขึ้น

จากการวิเคราะห์สถานการณ์งานอนามัยแม่และเด็กของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตำบลบ้านควน ปี พ.ศ.๒๕๖๐ พบว่า อัตราการฝากครรภ์ก่อน ๑๒ สัปดาห์ ร้อยละ ๕๖.๔๓ (เกณฑ์ร้อยละ ๖๐) อัตราการฝากครรภ์ครบ ๕ ครั้ง ตามเกณฑ์ เท่ากับร้อยละ ๕๙.๙๐ (เกณฑ์ร้อยละ ๖๐) อัตราน้ำหนักทารกแรกเกิดน้อยกว่า ๒,๕๐๐ กรัมเท่ากับร้อยละ ๖.๑๙ (เกณฑ์ไม่เกินร้อยละ๗ต่อเด็กเกิดมีชีวิต) อัตราการตั้งครรภ์ซ้ำของมารดาอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี ร้อยละ ๐ (เกณฑ์ไม่เกินร้อยละ ๑๐) อัตรามารดาเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว ร้อยละ ๓๒.๒๒ (เกณฑ์ร้อยละ ๖๐)

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตำบลบ้านควน ได้ดำเนินการพัฒนาระบบบริการอนามัยแม่และเด็ก ในคลินิกบริการและเครือข่ายที่มีมาตรฐานและต่อเนื่อง โดยเน้นการดูแลเด็กทารก ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา การดูแลในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด หลังคลอด และการเลี้ยงดูบุตรแรกเกิดถึง ๕ ปี โดยครอบครัว ชุมชนมีส่วนร่วมการพัฒนาคุณภาพบริการ งานอนามัยแม่และเด็ก เพื่อมุ่งหวังให้เด็กเจริญเติบโตและมีพัฒนาการสมวัย เป็นคนที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบบริการอนามัยแม่และเด็ก ในระดับตำบลและเครือข่าย

เป้าหมาย

๑. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน ๙๗ คน
๒. หญิงตั้งครรภ์และมารดาหลังคลอด จำนวน ๔๐ ราย

วิธีดำเนินการ / กิจกรรม

ขั้นเตรียมการ

- วางแผนจัดทำโครงการ
- เขียนโครงการเพื่อขออนุมัติ
- ประสานผู้เกี่ยวข้อง
- ประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ

ขั้นดำเนินการ

- จัดกิจกรรมตามโครงการ
  - อบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เรื่องหญิงตั้งครรภ์และมารดา

หลังคลอด

- ๑.๒ อบรมฟื้นฟูสำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เรื่องนมแม่และอาหารตามวัย
- ๑.๓ ติดตามเยี่ยมหญิงตั้งครรภ์และมารดาหลังคลอด

ขั้นประเมินผล

- ประเมินผลโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ

มกราคม - สิงหาคม ๒๕๖๑

พื้นที่ดำเนินการ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตำบลบ้านควน

งบประมาณดำเนินการ

เงินกองทุนโครงการหลักประกันสุขภาพตำบลบ้านควน เป็นเงิน ๒๐,๐๒๐ บาท (เงินสองหมื่นยี่สิบบาทถ้วน) รายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑. อบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เรื่องหญิงตั้งครรภ์และมารดาหลังคลอด จำนวน ๙๗ คน

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๙๗ คน x ๒ ครั้ง x ๒๕ บาท	เป็นเงิน	๔,๘๕๐	บาท
- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๙๗ คน x ๗๕ บาท x ๑ ครั้ง	เป็นเงิน	๗,๒๗๕	บาท
<u>รวมเป็นเงิน ๑๒,๑๒๕ บาท</u>			

กิจกรรมที่ ๒. อบรมฟื้นฟูสำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เรื่องนมแม่และอาหารตามวัย จำนวน ๙๗ คน

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๙๗ คน x ๒ ครั้ง x ๒๕ บาท	เป็นเงิน	๔,๘๕๐	บาท
- คู่มือการประเมินภาวะโภชนาการเด็ก จำนวน ๔๓๕ ฉบับ x ๗ บาท	เป็นเงิน	๓,๐๔๕	บาท

รวมเป็นเงิน ๒๐,๐๒๐ บาท (เงินสองหมื่นยี่สิบบาทถ้วน)

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายสามารถถัวเฉลี่ยได้ทุกรายการ

การประเมินผล

๑. ประเมินจากแบบทดสอบก่อนและหลังการให้ความรู้ อสม.
๒. ผลการติดตามเยี่ยมหญิงตั้งครรภ์และมารดาหลังคลอด ร้อยละ ๘๐ ของกลุ่มเป้าหมาย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตำบลบ้านควน มีการพัฒนาระบบบริการคุณภาพงานอนามัยแม่และเด็กตามมาตรฐาน ส่งผลให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการที่ได้มาตรฐาน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ลงชื่อ..........ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวโสภิตรา นารีเพน)
พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

ลงชื่อ..........ผู้เสนอโครงการ
(นางรีนา โต๊ะเจ๊ะ)
ผอ.รพ.สต.ตำบลบ้านควน

กำหนดการอบรมพัฒนาศักยภาพสำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
โครงการพัฒนางานอนามัยแม่และเด็ก
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตำบลบ้านควน ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๐๘.๓๐ น. - ๐๙.๓๐ น.	ลงทะเบียนและ Pretest
๐๙.๓๐ น. - ๑๐.๐๐ น.	ผอ.รพ.สต.กล่าวเปิดการประชุมพร้อมรายงานสถานการณ์ การดำเนินงานอนามัยแม่และเด็ก
๑๐.๐๐ น. - ๑๐.๓๐ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
๑๐.๓๐ น. - ๑๒.๐๐ น.	อบรมอสม.เรื่องหญิงตั้งครรภ์
๑๒.๐๐ น. - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหาร
๑๓.๐๐ น. - ๑๕.๐๐ น.	อบรมอสม.เรื่องมารดาหลังคลอด
๑๕.๐๐ น. - ๑๕.๓๐ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
๑๕.๓๐ น. - ๑๖.๐๐ น.	แนวทางการติดตามเยี่ยมมารดาหลังคลอด
๑๖.๐๐ น. - ๑๖.๓๐ น.	สรุปประเด็นสำคัญการประชุมและ Post-test

หมายเหตุ กำหนดการประชุมอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

กำหนดการอบรมฟื้นฟูศักยภาพสำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
โครงการพัฒนางานอนามัยแม่และเด็ก
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตำบลบ้านควน ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๑๓.๐๐ น. - ๑๓.๓๐ น.	ลงทะเบียนและ Pretest
๑๓.๓๐ น. - ๑๕.๐๐ น.	อบรมฟื้นฟูศักยภาพสำหรับอสม. เรื่องนมแม่และอาหารตามวัย
๑๕.๐๐ น. - ๑๕.๓๐ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
๑๕.๓๐ น. - ๑๖.๐๐ น.	แลกเปลี่ยนเรียนรู้และถาม-ตอบปัญหาการดูแลแม่-เด็กในชุมชน
๑๖.๐๐ น. - ๑๖.๓๐ น.	สรุปประเด็นสำคัญการประชุมและ Post-test

หมายเหตุ กำหนดการประชุมอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ส่วนที่ ๒ : ผลการพิจารณาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

ตามมติการประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านควนครั้งที่ ๑ / ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ผลการพิจารณาโครงการ ดังนี้

อนุมัติ งบประมาณ เพื่อสนับสนุน โครงการพัฒนางานอนามัยแม่และเด็ก ปีงบประมาณ ๒๕๖๑
จำนวน ๒๐,๐๒๐.๐๐ บาท (สองหมื่นยี่สิบบาทถ้วน)

เพราะ โครงการดังกล่าวจัดอยู่ในประเภทที่ ๑ สนับสนุนหน่วยบริการ/สถานบริการ/หน่วยงาน
สาธารณสุข

ไม่อนุมัติ งบประมาณ เพื่อสนับสนุนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

เพราะ .....

หมายเหตุเพิ่มเติม (ถ้ามี) .....

ให้รายงานผลความสำเร็จของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตามแบบฟอร์ม (ส่วนที่ ๓) ภายในวันที่

.....๓๐ กันยายน ๒๕๖๑.....

ลงชื่อ .....

(นายภูตานันท์ หลังจิ)

ตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านควน

วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐